

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG” KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Justh Gyula.

A negyvennyolcas törvények egyik legsarkalatosabb tételének, a magyar sajtószabadságnak korlátozását célozza a kormány azon javaslata, mely ellen sorompóba állott az egész ellenzék s elhatározta, hogy minden alkotmányos eszközt felhasznál arra, hogy a Bánffy-kormány eme törekvését megakadályozza. Mikor a kormány látta, hogy a hosszura nyult vita késlelteti egyéb, még az idén meghozandó törvények megalkotását, közbevetette a czukoradóról szóló törvény meghosszabbítására vonatkozó javaslatot. Két hete elmult, hogy ennek tárgyalása napirenden van, az ellenzék hiven kitart és egyre-másra iratkoznak fel szólásra az ellenzék szónokai, hogy Bánffy tervét meghiusítsák.

Justh Gyula orsz. képviselőnek nagy érdeme van abban, hogy az ellenzéki pártok ily hiven kitartanak és a kormánynak lehetetlenné teszik oly javaslatok törvényerőre emelését, melyek a magyar nemzetnek elevenét érintik, annak testén gyógyíthatatlan sebet ejtenének.

Justh Gyula és társai kifáradhatlanok ebben a küzdelemben s a nagy többség némán hallgatja a beszédeket, melyek mindegyikében megnyilatkozik a honfiui aggodalom a nemzet jövője iránt, de egyszersmind éles szavakkal ítélik

el a felszólalók a kormány erőszakos eljárását, mely a nemzet jogait sérti.

Szolgálatot vélünk olvasóinknak tenni azzal, hogy bemutatjuk Justh Gyulát, a függetlenségi eszmék ez önzetlen és fáradhatlan harcosát, ki a parlamentben Makó mezővárost képviseli. Justh Gyula 1850-ben született Turóczmegye Neczpál

Justh Gyula.

nevü községében. Tanulmányait elvégezve, megyei hivatalt vállalt Békésben. 1879-ben vált meg fősolgabírói állásától s atyjának tornai birtokát kezelte; e közben szervezte a csanádmegyei függetlenségi pártot, mely kiváló munkásságát azzal jutalmazta, hogy 1884-ben a parlamentbe küldte föl őt, mint Makó város követét.

Azóta folyton tevékeny tagja a Háznak s kivált közigazgatási kérdések tárgyalásánál szólal fel gyakran, de mint a Ház pénzügyi bizottságának tagja is jelentékeny működést fejt ki e bizottságban. Az ezredéves ünnepek alkalmából a korona

és a koronázási jelvények vitelére kirendelt országgyűlési küldöttségnek is tagja volt.

A képviselőházban most folyó ellenzéki szónoki harcnak Justh a lelke, mert ő mint a vitarendező bizottság elnöke vezeti a vitát az igazi hazafiak megalégedésére és megnyugtására.

A szájkosár.

A dühös kutya szájára szokott a gazdája szájkosarat kötni, hogy a gyanutlan emberekben kárt ne tehessen. Am a Bánffy rendszerének új fegyverei közé tartozik az a szájkosár, a melyet azoknak az embereknek a szájára akar tenni, a kik neki és az ő rendszerének kellemetlenek.

Megválasztották a képviselőket. Bánffy pénzzel, szuronynyal és hivatalos nyomással olyan nagy többségben hozta be a maga pártjának embereit, hogy mindenki azt hihette, hogy ezzel az óriási többséggel minden ellenzéki véleményt egyszerűen agyon fog nyomni és a törvényhozában Magyarország jogai fölött szabadon rendelkezhetik. Azonban Bánffy a gazda nélkül csinálta a számadását, mert az ellenzéki pártok, akkor, a mikor legkevésbé várták tőlük, megmutatták, hogy nagy lelkesedéssel és hazafiúi buzgalommal ha kevesen vannak is, de meg tudják akadályozni a magyar érdekek elalkuvását. És az osztrák cukorgyárak érdekében benyújtott cukorkiviteli jutalmakról szóló törvényjavaslat tárgyalását meg tudták akadályozni a legszebb fegyverekkel. Mert nem obstruáltak, nem izgáskodtak, hanem szép tárgyilagossággal beszédekben, hatalmas érvekkel mutatták ki a javaslatnak hazánkra nézve káros voltát. A kormánypárt pedig ezalatt meglapulva hallgatott, mintha a szájkosár az ő száján lett volna.

De Bánffynak Bécsben ígérete van, hogy a cukortörvény augusztusig szentesítve lesz. Ő tehát az ellenzéki szónokok beszédjét nem tűrheti és elhatározta, hogy előbb meghosszabbítja az üléseket, hogy az ellenzék kifárasztása s ha ez sem használ, szájkosarat alkalmaz az ellenzéki szónokokra, hogy az elnök javaslatára a vitát bármikor befejezni lehessen, a kormánypárt pedig ne beszéljen, hanem az adott jelre csak szavazzon.

A szólásszabadság megsemmisítése a Bánffy terve, a klotürnek nevezett szájkosárral. De ezzel a rendelkezéssel a kormány és pártja elveszti minden jogát arra, hogy kiméletben részesüljön. Az ellenzék el van szánva a legvégsőre, hogy Bánffy terveit meggyűlöltse. Bánffy erőszakos rendszabályaira erőszakkal fog felelni, mert a kizsárolást, az vihart arat. Ez a vihar azután le fogja fujni a kormánypárt rozoga épületének a fedelét és be fogja bizonyítani, hogy erőszakoskodása daczára mily tehetetlen, a parlamenti kormányzásra alkalmatlan és lesüllyeszti Bánffyt oda, a honnét felkerült: a szolnok-dobokai ismeretlenségbe.

Igy fog azután az elnémult Bánffy száján az a szájkosár diszelegni, a melyet ő a szólásszabadság megakadályozására az ellenzékre alkalmazni akar.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Politikai helyzet. A megijedt Bánffy az ellenzéki pártoknak felajánlotta a békés egyezkedést és a szabadelvű pártoknak több tagja, a kik azelőtt ellenzéki képviselőkkel jóformán szóba sem állottak, valószínűségi házalást vittek véghez, hogy a haragos ellenzék kiengeszteljen és megegyezést hozzanak létre a vita beszüntetése érdekében. Az ellenzéki pártok ennek folytán pártértekezletet tartottak, hogy a további eljárást megbeszéljék. A *Kossuth-párt* a mostani vita beszüntetését a sajtószabadságot megsemmisíteni akaró 16. §. elejtéséhez köti, a *nép-párt* pedig ezen szakasz tisztességes módosításához, a *nép-párt* ellenben nem egyezkedik, hanem körömszakadtig folytatja a harezot tovább. Mivel azonban a kiszivárgott hírek szerint a kormány komolyan egyezkedni nem akar, az ellenzék csak esapdába akarja esalni a békealkudozásokkal, a 16. §-t sem módosítani, sem elejteni nem hajlandó, az ellenzéki pártok továbbra is folytatják a harezot, a mely most már a kormány megbuktatását célozza. *Erdélyi igazságügyminiszter*, a kinek javaslata képezte a botránykövet, mindenestre megy, valószínűleg követi őt az egész kormány, a melynek tehetetlensége és erőszakossága idezte elő azt a szerencsétlen állapotot, hogy a magyar képviselőház jóformán teljesen telenségre van kárhoztatva és azért mégis a legnagyobb melegben is üléseznie kell.

A kiegyezési törvények sorsának előszele. Az a magas színvonalu, tárgyilagosságra, a mely most a képviselőházban folyik, tulajdonképpen az ellenzék erőpróbája a kiegyezési törvények tárgyalásához. Mindenki tudja ma már a kiszivárgott hírekből, hogy a kiegyezési törvények Magyarországnak ismét csak megkárosítását fogják eredményezni, a mihez járul még a kormány által már megígért magasabb kvóta. Ezt az ellenzéknek minden áron meg kell akadályoznia. A kormány azt hitte eddig, hogy összeharagsolt óriási többségével mindezt könnyen keresztül fogja vinni, most azonban kiderült, hogy az ellenzék, bármily csekély számu legyen is, ha összeharagsolt, teljesen parlamenti eszközökkel meg tudja akadályozni e káros törvények létrejöttét, melyeknek ez év végéig szentesítve kell lenniök. A kormány tehát először erőszakoskodni akart, most fordított a köpenyegre és megegyezést óhajtott az ellenzéki pártokkal kötni, hogy a kvóta és a kiegyezési törvényeket az ősszel könnyen letárgyaltathassa. Azonban ez nem fog sikerülni. Az ellenzék a mostani vitában nagyon kipróbálta erejét és mint azt Barabás Béla legutóbb tartott beszédében már bejelentette, minden törvényes eszközzel meg fogja gátolni az ország megkárosítását. Ha tehát most egyelőre a nyugalom a képviselőházban be is áll, az ősszel a kiegyezési tárgyalások alkalmával a vihar kétszeres erővel fog kitörni.

Országgyűlés.

A múlt heti képviselőházi tárgyalások még mindig a *czukoradóról* szóló törvényjavaslat körül folytak.

Julius 14-én **Berger Ignác** és **Mezőssy Béla** szólaltak fel a javaslat ellen s kivált az utóbbi által fölhozott érvek arról győzték meg az ellenzéket, hogy a javaslat és a kartelek ellen küzdeni kell körömszakadásig. **Szentiványi Árpád** szintén azt vitatta, hogy a javaslat nem a magyar gazdák érdekében való s abból azok semmi hasznukat nem látják. **Lukács Gyula** szerint e javaslattal a gazdag Ausztria a szegény Magyarország zsebéből eseni ki a megélhetésére szánt utolsó fillért is. **Hock János** inkább bizik gróf Károlyi Sándorban, hogy a gazdasági érdekeket megvédi, mint a kormányban.

Julius 15-én **Wittmann János** szólott elsőbbsen s fölemlítette a kormánynak a választások körüli erőszakoskodásait, melyet folytatni akar a parlamentben is s elzúllás útjára tereli a szegény földmives osztályt, melynek milliói járulnak legtöbbször az adóalaphoz. Csatlakozik a beadott határozati javaslatokhoz. **Gullner Gyula** a külföldi verseny káros hatásáról szólva, fölemlítette, hogy a kartelbe lépett gyárosok az áresés folytán előállott veszteséget a termelők nyakába zudítják s azoktól a repabeváltásokon önkényesen levonják. E miatt az ország sok vidékén abba is hagyták már a termelést. Felső-Magyarországon — ugymond — számtalan gazda hagyta el a répatermelést éppen a czukorgyárosok lelketlen kizsákmányolása miatt. Szemére hányja a kormánynak, hogy távol tartotta magát a gazdák minden mozgalmától, a mely a gazdák helyzetének javítására irányult, így távoltartotta magát az 1895. évi gazdakongresszustól is. A mezőgazdasági hitel megteremtésére, a gazda megmentésére az uzsora körmei közül, nem volt a kormánynak akaratja, de benyújtotta a nagytőke istápolására a kötvények biztosításáról szóló törvényjavaslatot, mely csak a bankok érdekében áll. Nem fogadja el a javaslatot. Nem fogadta el az utána felszólalt **Meszlényi Lajos** sem, a ki a legigazságtalanabb adónak tartja a kiviteli jutalmat.

Julius 16-án **Asbóth János** beszélt a ház nagy érdeklődése mellett. Maró gunynyal ostromozta a kormány eljárását, mely az „arany borju“-t készíti a mostani javaslattal is táplálni, de nem a sajátjából, hanem a szegény magyar adófizető polgárok zsebéből. Ha a javaslatból törvény válik, akkor a czukor ára emelkedni fog, a répa ára pedig leesik és így a magyar gazda, a ki fogyasztó is termelő is — kétszeresen károsul. Ugyaníly értelemben beszélt **Kálmán Károly**, sürgetve az egyházpolitikai törvények módosítását is.

Visontai Soma ellensége az osztályérdekek istápolásának. Ez a javaslat pedig ezt célozza; 14 czukorgyárnak ad kedvezményt szemben a gazdák ezreivel és a czukorfogyasztók millióival. A kihágási törvény megbünteti azokat, kik nyílt árverésnél összehesztelve leszállítják az árverezendő tárgyakat. Mily örüsilag kimagasló társát képezik ennek a ringek, a kartellek! És a karteletek, ringeket, melyek leszállítják a gabona árát, fölverik az éllelmi szer árát, nem büntetik meg. Annak a kis hiéna zsidónak, a kinek az árverés miatt megbüntetnek, furcsa fogalma lehet a törvény végrehajtásáról, mely a kartel gyárosok üzemeit nem bünteti. Nem fogadja tehát el.

Julius 17-én **Fáy István** fejtegette a magyar gazdák jelenlegi szomorú állapotát s nagy csapásnak tartja rájuk a czukoradóról szóló törvényjavaslatot. Itt volna az ideje, hogy a kormány erélyes intézkedésekkel lehetetlenné tegye a czukorkarteleteket.

Polonyi Géza örvend azon, hogy az ellenzék fölismerve a helyzet komolyságát, megakadályozza azt, hogy Magyarországot Ausztria továbbra is kizsákmányolja. A kiviteli jutalommal megdrágítjuk a belfogyasztási területen a czukrot s ezzel csökkentjük a fogyasztást. Erőszakosnak tartja a kormány eljárását, melylyel ezt a javaslatot keresztül hajtani törekszik. A hazafias ellenzék azonban résen áll, hogy ebből a javaslatból törvény ne váljék. Csatlakozik **Kossuth Ferencz** határozati javaslatához. Utána **Olay Lajos** interpellálta meg a belügyminisztert, hogy vajjon miért nem hagyja jóvá az ujonnan alakult függetlenségpárti körök és egyesületek alapszabályait; továbbá, hogy a magyar vasutak építésénél és más egyéb vállalatoknál miért alkalmaztatnak ezrével a külföldi munkások a magyar munkások rovására.

Julius 19-én **Lukács László** pénzügyi miniszter végre válaszolt a felszólalásokra, védelmébe véve az agyoncsépeelt törvényjavaslatot.

A répatermelés fontosságát hangsúlyozva kifejtette, hogy maga az államkincstár is adó ezimén hat millió forinttal van érdekelve e terménynél, ezért szükséges a törvény meghosszabbítása. Azt vitatja aztán, hogy a gyárak a mostani árak mellett sem tarthatják fenn magukat. Kijelenti, hogy az osztrák kormánynyal megegyezett abban, hogy a kiegészítő tárgyalásoknál e kérdésre is figyelem fordítassék. Az agyonbeszélés vitájára azt jegyzi meg, hogy ezzel az ellenzék megakadályozza a parlamenti működést és megkárosítja az államkincstárt. **Ivánka Oszkár** szerint a miniszter ur nem bírta meggyőzni a házat a javaslat helyességéről. A választási visszaélésekről szólva, kétségbevonja, hogy a miniszterelnöknek volna elég bölesesége és nyugodtsága az ország kormányzására, mert erőszakoskodással kormányozni nem lehet. **Biró Lajos** agrárius szempontból bírálhatja a javaslatot s tagadásba vonja a miniszter azon állítását, hogy a czukorban tultermelés volna. Rosszalja, hogy e javaslat készítésénél nem kérte ki a kormány a legmostohább tárcza vezetőjének a földmívelésügyi miniszternek tanácsát. Julius 20-án báró **Bánffy Dezső** miniszterelnök olyértelmű indítványt terjeszt elő, hogy tekintettel a szőnyegen levő javaslatok fontosságára, határozza el a ház, hogy az ülések ideje délután 2 órától 3 óráig hosszabbításnak meg. Az indítvány tárgyalását másnapra tűzte ki a ház. **Károlyi Sándor** gróf szólalt fel ezután személyes kérdésben. A miniszter azt állította, hogy ő tavalyi beszédében a kiviteli jutalom szükségességét hangoztatta. Ő a kontingentálást sürgette tavaly is most is s ezért nem fogadja el a javaslatot. **Meszlényi Pál** tagadásba vonja, hogy a magyar mezőgazdaság előnyére volna a javaslat, ezért azt el nem fogadja, hanem határozati javaslatot terjeszt elő, mely szerint vegye le a ház a napirendről e javaslatot. **Barabás Béla** hosszasan foglalkozott a pénzügyi miniszter minapi beszédével s annak téves állításait sorra megegyeztet. Nem az ellenzék akadályozza meg a parlament működését, hanem a kormány maga, mely olyan javaslatokkal áll elő, melyek megnyirbálják a nemzet jogait. Nem fogadja el a javaslatot.

MI UJSÁG?

Erzsébet királyné Párisban. Erzsébet királyné legközelebb Párisba utazik, hogy a bazárkatasztrófa alkalmával oly szerenesétlen halállal kimult nővéreinek, az alenszoni herezegőnek a sírját meglátogassa. A királyné Párisból Svájcba megy.

József főherceg Selmeczbányán. József főherceg e hó 20-án nejével együtt Selmeczbányára érkezett, honnan Szent-Antalra mennek. A főhercegi párt a lakosság rajongó lelkesedéssel fogadta.

Merénylet Edhem pasa ellen. Az a hír érkezik Törökországból, hogy Edhem pasa, a tesszáliai hős ellen a napokban merényletet követtek el. A pasa ezimére postán egy csomag érkezett, melyben pokolgép volt elrejtve; midőn a csomagot felnyitotta, a pokolgép felrobbant s a pasa alkarját elszakította.

Ötvenéves lelkészi jubileum. Fındura István sőregi esperes-plébános e hó 14-én ülte meg minden ünnepeltetéstől szerényen visszavonulva félszázados lelkészi jubileumát. A 74 éves agg lelkészt Ivankovics János rožsnyói püspök táviratilag üdvözölte.

A vásárhelyi mérgekverők bünpörében a tanúkihallgatást már befejezte a bíróság. Mostanában a vád- és védbeszédeket tartják. A védőügyvédek nem fölmentést, csak enyhébb büntetést kértek a bűnösökre. A bíróság ítéletét a jövő számunkban közölni fogjuk.

Nagy idők tanuja. Seney-Szabó József, a debreczeni függetlenségi párt első elnöke, volt 1848-as honvédhadnagy, a hét elején Debreczenben meghalt. Halálát a város, az ev. ref. egyház, melynek az elhunyt főpénztárosa volt és széleskörű előkelő családja egyaránt gyászolják.

Elevenen eltemetve. A krompachi érezbányában földásás közben a meglazult földréteg Trava Mihály és Zemján János ott dolgozó munkásokra zuhant s a szerencsétleneket maga alá temette. Mire kihúzták, már mind a kettő halva volt.

A nyergeshegyi honvédemlék. 1849. augusztus elején az osztrákok ellen a Nyerges-hegytetőn tudvalevőleg véres csata volt. A csatában jobbára csiki honvédek vettek részt. A székelyeket a Sepsi-Szt.-Györgyön ma is élő János 1848-49-es alezredes vezette. E csata helyén, a hegytetőre díszes köemléket állítanak a bukaresti magyarok. Az emlék fölszentelése ügyében értekezletet tartottak nemrég Brassóban s elhatározták, hogy a honvédemlék fölszentelését augusztus hónap nyolcadikán fogják nagy ünnepség mellett megtartani. Az ünnep egyik szónoka Koós Ferencz királyi tanácsos, egykori Mátyás-husár lesz.

Agyonlőtt vasuti ör. A bécsi személyvonatnak a múlt hét pénteken Budapestre érkezett utasai a nyílt pályán igen szomorú látványosságnak voltak

szemtanui. Az egyik őrház előtt a vonat kénytelen volt megállni, mert a jelző tilosra állt. A lokomotív füttyülése daczára sem változott meg a jelzés, mire aztán a vonat személyzete az ör keresésére indult. Az őrház mögött csakugyan megtalálták holtan, átlőtt mellel. Kiderítették, hogy a szegény ember gróf Szapáry uradalmi esőse lőtte agyon; és kötelességét még halála előtt is híven teljesítette, midőn a váltót tilosra állította. A vizsgálatot megindították.

Garázdálkodó medve. Papolez község mellett a napokban egy óriási medve tört a tehéncsordába és három tehenet megölt. Most nagy hajtóvadászatot indítanak a maczkó ellen, mely állandóan rémitgette eddig is a környéket.

Halbőség. Orsováról írják, hogy a Vaskapu-esatornában „több a hal, mint a víz”. A tudósító szerint a vígan uszkáló kövér potykákat kézzel lehet fogni. Ennek a nagy halbőségnek pedig az az oka, hogy a víz apadása következtében az előtött területen lévő halak csoportostul menekültek a esatornába. A halarak természetesen leszálltak s most Orsova körül mindenki rántott halat és halpaprikást eszik.

A napszurás áldozata. Bogároson a napokban két legény és egy leány halt meg napszurás következtében. A szerencsétlenek a földeken dolgoztak és egyszerre csak egy jajkiáltás nélkül sorban összeestek és meghaltak.

Öngyilkos lelkész. Pécselt Tarbeczy József nyugalmazott katolikus lelkész borzasztó módon vetett véget életének. A robogó gyorsvonat elé vetette magát, a mely darabokra szaggatta. A szerencsétlen lelkész már két évvel ezelőtt nagyfoku idegbaja miatt nyugalomba vonult s úgy látszik, öngyilkosságát pillanatnyi elmezavarban követte el.

Tizenhat évi perpatvar vége. Szobek János abaujszántói lakos 16 évig élt a feleségével folytonos perpatvar közt. Hat héttel ezelőtt az asszonynak fia született s most azt hitte, hogy az ki fogja őket békiteni, de éppen az ellenkezője történt, mert a férj most szemrehányásokkal illette, azt mondván, hogy a 16 év után született gyermek nem az övé. Ez annyira elkésérítette az asszonyt, hogy e hó 14-én hajnalban az ajtó kilincsére felkötötte magát. Midőn a gyermek sirására az emberek a szobába hatoltak, az asszonyt nyomban levágták, de már késő volt, mert meghalt. Mellette a földön üres üveg állott, melyben valami erős folyadék lehetett, a mit az asszony kiivott, mielőtt fölakasztotta magát.

Kilenczvenéves öngyilkos. Ritka eset, hogy ily tisztos korban adja magát az ember öngyilkosságra. Szentgyörgyi Mihály 92 éves debreczeni kereskedő lakásán felakasztotta magát. Szentgyörgyinek a Fő-téren jövedelmező üzlete volt és rokonai szermet életuntságból lett öngyilkossá.

Az elsikkasztott Janku-szobor. A magyarországi oláh igazgatók tudvalevőleg szobrot akartak emelni Janku Ávrámnak, a hírhedt 48-ki oláhvezérnek és e ezeblől nyilvános gyűjtést is rendeztek, melynek

eredménye 4000 forint lett. Azonban az összegyűlt pénzt nem fordították az egykori kegyetlen havasi vezér szobrára, hanem híven régóta gyakorolt szokásukhoz, kegyeletüknek akkép adtak kifejezést, hogy a pénzt a maguk céljaira használták. Most szigorú vizsgálatot indítottak ellenük s nemsokára a törvényszék ítélkezni is fog felettük, mert a nyilvánosan összegyűjtött pénzt, ha mindjárt Jankuszobrára szedik is be, elsikkasztani nem szabad.

Örült a villamos kocsin. A budapesti villamos vasút egyik kocsiján a múlt hétfőn egy tisztességesen öltözött fiatalember fölugrott a helyéről és dühöngve kezdte kiáltozni:

— Gyilkos! Rabló! Ne bántsatok!

A dühöngő rárohant a kalauzra, a ki a fékezővel azonnal megállította a kocsit és a dühöngőt átadta a rendőrnek. A főkapitányságnál kiderült, hogy az a fiatal ember közveszélyes örült. A Szent-János kórház megfigyelő osztályára szállították.

József császár orra. Kinos eset tartja izgattóságban Bécsujhely városát. Mint értesülünk, a múlt héten egy sereg középiskolai tanuló zajongva végigvonult az utcákon, bevett egy sereg ablakot s leverte József császár szobrának az orrát. A rendőrség elfogott egy esomó diákot, a kik mind előkelő családok gyermekei s most azon faggatja őket: mit vétett nekik éppen a József császár — orra?

Vizbe fult urnő. Ipolyságon Kanecár Márton hontmegyei árvaszéki ülnök neje, szül. Enghardt Anna tegnapelőtt fürdés közben az Ipolyba fult. A szerencsétlen urasszony halála városszerte nagy részvétet keltett. Szülein s férjén kívül nagy rokonság gyászolja.

Szülés tánczközben. Egy szegény temesvári gyárvárosi mosónőnek tegnap ment férjhez a leánya. A lakodalomra csak egy szegényesen a legközelebbi rokonok voltak csak hivatalosak. Ugy éjjel felé a lakodalmi népnek jó kedve támadt és a vőlegény öccsének a harmonika játékára táncolni kezdtek. Sok kérésre-könyörgésre, no meg, hogy a jó kedvet ne rontsa, tánczra perdült a menyasszony nagynénje is, a ki különben minden napra várta a gólyát. Alig, hogy egy-két fordulót tett, a szülés fájdalmai fogták el, s ebben a pillanatban egy egészséges fiugyermeknek adott életet. A kétszeres örömnapot azután úgy ünnepelte meg a násznép, hogy rakta a tánczot másnap hajnalig.

Elszakadt a hur. Gyásza van a magyar cigányságnak, egy kisbögösük költözött el az élők sorából: az öreg Dobray József, a ki egyike volt még a régi cigányoknak, a Sárközy, a Patikárus, meg az öreg Rácz Pali bandájából. Alig volt nálánál kedveltebb brácsás s a mikor virágjában volt még az öreg, királyok és fejedelmek előtt csillogtatta az ő cigányművészetét. Egy egész sereg híres primást kiszolgált az öreg Dobray, a ki mintaképe volt a tisztesség-tudó, lelkiismeretes cigányoknak. Egy gyengéje volt csak az öregnek, szeretett szépen öltözködni

s mindig olyan volt, mintha skatulából huzták volna ki. Pár héttel ezelőtt játék közben szélhütés érte, a mely most, hatvankétéves korában elvitte az élők sorából régi jó primásai, az öreg Rácz Pali, Sárközy Ferkó és Patikárus Ferkó után.

Vesztett borju. Nagy-Szénás békésmegyei községben ezelőtt négy héttel veszett kutya barangolt, a mely több embert s háziállatot megmart. Ezek között volt egy gazdaembernek borjuja is, a melyen a napokban kitört a veszettség s többeket megsebezett. Pár napja agyonverték s az állatorvos felbontotta. E munkaközben a segédkező Stetz István béres késsel nagy sebet ejtett magán, úgy, hogy felhozták a Pasteur-intézetbe kezelés végett.

Tüzek a vidéken. Nagy tűz pusztított a minap Ötvenesen, Zselénsky Róbert gróf uradalmán. Eddig ismeretlen módon kigyuladt egy hosszú kazal s leégett a szomszédos szénakazallal együtt. Gyula-Varsádon, Tóth Benedek ottani gazdaembernek a szérüsében csinált tüzet egy vigyázatlan arató, a ki a kazal tövébe égő pipával feküdt le aludni.

Megölte a boldogság. Szomorú eset történt Szokol krassószerénymegyei községben. Az ottani gőzmalom főmolnárja éppen a malomban volt, mikor meghalott, hogy feleségének leánya született. A boldog ember örömeben tánczra kerekedett, miközben egyszerre csak kétségbeesetten kiáltott föl, mert kezét elkapta a kettős kerékszij. A munkások odarohantak, megállították a gépet, de már későn, mert a kerék a szegény embert oly erővel vágta a falhoz, hogy az agyveleje is kilocsant.

Hítves gyilkos. Tolnáron Merkl Mátyás ottani lakos, mikor részegen jött haza a kocsmából s felesége e miatt megpirongatta, annyira dühbe jött, hogy pisztolyát lekapta a falról, az asszonyt agyonlőtte. A 63 éves hitvesgyilkost letartóztatták.

Kneipp páter és az ipar. Ismeretes dolog, hogy Kneipp páter minő érdemeket szerzett a vizgyógy-mód újból szervezése által, de e mellett több virágzó iparág is neki köszönheti megalapítását, melyek után sok ezer munkás keresi meg mindennapi kenyerét. A vizgyógy-mód irányelveinek megállapításán kívül leginkább elterjedt az ugynevezett Kneipp-kávé vagy a Kathareiner-féle Kneipp-malátakávé használata, melyet ma az egész világon elterjedt gyárakban, mint valódi nagyipari cikket készítenek, s a mely mindenütt, mint nélkülözhetetlen élvezeti és tápszert van elterjedve. E szer használatát Kneipp indítványozta legelőször. Tudvalevő dolog, hogy a Kathareiner ezég gyártási eljárásának módja abban áll, hogy a malátának a kávé izét és aromáját kölcsönzi s miután ezuton keletkezett egy oly anyag, mely joggal pótolhatja a sokak által ártalmasnak tartott kávét vagy legalább is a legalkalmasabb pótkávénak tekinthető. Kneipp páter a Kathareiner-féle malátakávé gyáraknak azon kizárólagos jogot adta, hogy készítményeiken örök időkre nevét és képét használhassák. A gyártás ezután is Kneipp utasításai szerint történik, a miért a ezég gyárainak nagymérvű kiterjedése és a jó hire mindenkor kezeskedik.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Mire figyeljünk a fejésnél.

A fejés nem éppen a legkönnyebb munkák egyike, a mint azt sokan gondolják, pedig bizony igen sok helyütt tapasztalható az, hogy arra nem sok gondot fordítanak, holott a fejés módjának nagy befolyása van arra is, hogy a tehén mennyi tejet ad. Rossz fejéssel a legjobb tehenet is el lehet rontani, tisztátlan fejés pedig azt eredményezi, hogy a kifejt tejjel hamar megromlik és egyáltalában el nem tartható. Igaz ugyan, hogy kiscgazdáinknál csaknem kivétel nélkül asszonyok végzik a fejést, mindazonáltal szükségesnek tartjuk a szem előtt tartandó szabályokról néhány szóban megemlékezni azért, hogy ha gazd' uramék azt látnák, hogy baj van a tej körül, összefut, megturósodik stb., tudják, hol keressek a baj okát és arra az asszonynépet figyelmeztethessék.

Mindenekelőtt ügyelni kell arra, hogy a fejés ne tartson sokáig, minél gyorsabban — persze azért alaposan — végezzük azt, annál több és zsírosabb tejet kapunk; e mellett a fejés idejét is pontosan be kell tartani, mert különben a tehenek nyugtalanok lesznek és ha sokáig megvárattuk őket, kezdik a tejet elesöpögtetni. Nagy figyelem fordítandó arra, hogy a teheneket mindig tisztán fejjük ki, mert az mindig baj, ha a tőgyben tej marad vissza. Baj ez először azért, mert kevesebb tejet kapunk, de még nagyobb baj azért, mert ily módon rontjuk a tehenet és hozzászoktatjuk a tőgyet ahhoz, hogy kevesebb tejet adjon. Különösen előhasi üszöknél tapasztalható az, hogy ha nem fejtnek ki teljesen, tejelő képességük nem fejlődik úgy ki, a mint kellene és igen könnyen megeshetik, hogy az ily üszök, ha mindig rosszul fejjük őket, rossz tejelők maradnak egész életükre. Azért tehát ismételtten hangsúlyoznunk kell, hogy fejessünk ki minden nap minden tehenet egész tisztára, kivált pedig az egész fiatal teheneknél fordítsunk erre nagy gondot; mert a mint rossz fejéssel el lehet rontani a teheneket, tökéletes kifejéssel azok tejelő képessége javítható. Nem egyszer okozója a tökéletlen kifejés a tőgygyuladásnak is.

Ügyelni kell fejés közben arra, hogy vajjon minő a tejnek a minősége, nem-e nyálas, véres, kék stb., mert ha az ilyen tejet az egészséges tej közé keverjük, attól a többi tej is megromlik. Mihelyt azt vesszük észre, hogy valamelyik tehén teje nem egészséges, vagyis nyálas, véres, kékes stb., kutasuk az okot, hogy mi idézi azt elő. A legtöbb esetben a takarmány idézi elő ezeket a bajokat s ebben az esetben meg kell próbálni a takarmányt változtatni. A fejésnél mindig jól meg kell gyurni a tőgyet, mert így több tejet kapunk. Hogy ez mennyire szükséges, azt maga a természet mutatja meg, mert hisz a borjaknál látjuk, hogy hogyan lökdösik szópás közben szájukkal a tőgyet. Legjobban meggyuródik a tőgy a keresztben való fejésnél. Fontos dolog az is, hogy fejés közben lehetőleg esend és nyugalom legyen az istállóban, ezenkívül fejés alatt nyugodtan kell bánni a tehenel, mert mihelyt ezt valami dolog megzavarja, vagy pedig a fejő durván bánik vele, üti, veri, rugja a tehenet, mindjárt nem

adja olyan jól le a tejet. Kivált a fiatalabb és esiklandósabb tehenekkel kell a fejésnél nagyon szeliden bánni. Rugós tehenet legkönnyebben úgy fejhetünk meg, ha az egyik első lábát a fejés alatt feltartjuk vagy felkötjük.

Gyakran tapasztalhatni azt, hogy fejés közben a tehén nem akarja jól leadni a tejet. Ennek több oka lehet. Borjas tehenek a borjuk számára tartják vissza a tejet, de gyakori az az eset is, hogy a tőgynek van valami baja, mikor a fejés fájdalmat okoz az állatnak s ezért vonakodik a tejet leadni. Ilyenkor persze vizsgáljuk meg a baj okát, gyógyítsuk a tőgyet s emellett az ily tehenet csöndes, könnyű kezű fejjével fejessük ki, de lehetőleg mindig egész tisztára.

Egyike a legfontosabb dolgoknak a fejésnél a tisztaság. Ha erre nem ügyelünk, akkor a tej hamar megromlik s annak okát minden egyébben szokta a legtöbb gazda keresni, csak nem a tisztátlanságban. Ezért szükséges, hogy fejés előtt a fejő saját kezeit, ugyszintén a tőgyet is lehetőleg langyos vízzel jól megmossa s azután jól letörölgesse szárazra. Csak-hogy a tőgy lemosására, a mint ezt sok helyen teszik, nem szabad ám a fejésnél használt sajtárt használni, mert a tőgyről lemosott piszok ilyformán a sajtárba kerül, a melyből azt teljesen eltávolítani nem sikerül, a mi a tej megromlását idézheti elő.

Kérdés tárgyát képezheti az, hogy vajjon hány-szor tanácsos naponta fejni? Igen sok vidéken, különösen pedig külföldön naponta háromszor fejtnek, míg nálunk általában csak kétszer fejtnek naponta. Nyáron át, a mikor a tehenek legelőre járnak s egész nap istállón kívül vannak, természetes, hogy napjában csak kétszer lehet fejni, reggel és este; télen azonban, a mikor a tehén istállóra szorul, célszerű napjában háromszor fejni, és pedig kora reggel, délben és este. Igaz ugyan, hogy a háromszori fejés több munkával jár, de a tapasztalat viszont azt bizonyítja, hogy a háromszori fejés mellett a tehenek több tejet adnak, úgy, hogy az ezzel járó munka kifizeti magát. Ügyelni kell arra is, hogy lehetőleg etetés előtt fejjük, habár nem árt az sem, ha etetés közben fejjük, de minden körülmények között hátrányos az etetés után való fejés, mert evés után az állatnak nyugalomra van szüksége s olyankor nem is szívesen állja a fejést.

Igen fontos az is, hogy a tejes edényeket hetenként legalább egyszer meleg vízzel mossuk meg, mert még oly tiszta kezelés mellett is a tejes edényekben gombacsirák fejlődnek, a melyek a tejet elrontják. Ezeket a gombacsirákat legjobban luggal pusztíthatjuk el.

A hizosertéseknél gyakran előfordul az az eset, hogy étvágytalanság folytán tetemes súlyvesztéget szenvednek. Az étvágy fenntartására és fokozására mint kipróbált és jónak bizonyult szert ajánlják, hogy a hizóknak naponta két marék sózott zabot adjunk. A két napra való zabdagot egy edénybe öntjük úgy, hogy egy réteg zabra egy vékony réteg sót szórunk, az egészet kézzel gyengén lenyomjuk és leöntjük egy kevés vízzel. Az edényt azonban nem szabad egészen sózott zabbal megtölteni, mert a zab erősen megdagad. Ha e szerből hizóinknak naponta két marékkal adagolunk, étvágyukat mindvégig megtartják és eleségüket jóízűen elfogyasztják.

Az aranka irtása. Igen jó eredménnyel alkalmazható az aranka kiirtására a 10 százalékos vasgálicz-oldat, a mely szerrel az aranka által ellepett foltok megöntözendők. Ugy az aranka mint a mohafélék az öntözés után elpusztulnak, míg a többi fűfélék és a herefélék újra kihajtanak. Az arankás foltok július végén és augusztus elején lekaszálandók és pedig minél rövidebbre s ezután vasgálicz-oldattal megöntözendők. A fűféléknek még a 15 százalékos oldat sem árt, de az aranka már a 10%-os oldattól is elpusztul.

Patakok mentének befásítása. A szabályozott patakok partjainak befásításánál a fanemek megválasztását illetőleg szem előtt kell tartanunk azt, hogy csak a patak partjait akarjuk-e óvni a befásítással, vagy pedig egyuttal haszonfát is akarunk-e előállítani. Az első esetben, kivált oly helyeken, a hol a part gyakori vizmosásoknak van kitéve, legajánlatosabb s egyszersmind legjövődelmesebb is, ha jó sűrűen kosár-füzet ültetünk s ezt minden évben visszanyessük. Az ilyen ültetvények előnye, hogy nemesak megfelelő jövödelmet hoznak a kosárfonáshoz szükséges vesszők termelésével, de meg is védik a partot s könnyen újra ültethetők. Fanyérés céljából legajánlatosabb az égerfa ültetése, de ez is minél sűrűbben ültetendő, hogy a partot megvédje.

A gyümölcsfák trágyázása különösen nagy haszonnal jár, ha azt július-augusztus havában végezzük, mert a jövő évi termőrügyek ez időben képződnek. A gyümölcsfák nyári trágyázásának még az az előnye is van, hogy a gyümölcsök lehullását megakadályozza és azok fejlődését nagyban elősegíti. Igen jó trágya e célra a fahamu és az árnyékszék-ből nyert ürülék, mert utóbbi kiválóan alkalmas trágyaanyag. Trágyázás után tanácsos a földet megöntözni; ez által hatékonyabbá válik a trágya, mert a fa gyökereit könnyebben és egyenletesebben éri, a mennyiben a talaj mélyebb rétegeibe gyorsabban behatolhat. A trágyát mindenkor a korona kerülete alatt kell elszórni, nem pedig közvetlenül a törzs közelébe, mert utóbbi esetben semmi hatást sem idézhet elő, mivel a finom szívógyökerek a korona kerülete alatt terjednek szét.

Hangyák irtása. Oldjunk fel élesztőt vízben, keverjük mézzel, szörppel vagy vastag cukoroldattal és állítsuk oda e keveréket a hangyáknak. Ezek ezt hamar és nagy mohósággal felfalják és menthetlenül elpusztulnak tőle.

A kasza vagy sarló élesítésénél sok időt megkimélhetünk, ha a szerszámot a használat előtt mintegy félóráig higitott kénsavas vízbe teszszük; az élesítés ezután sokkal rövidebb ideig tart, mert ha a kaszakövet párszor végighuzzuk a kaszán, az borotvaélüvé válik.

Véres tej. Ha a tehenek véres tejet adnak, fúrjunk ki egy friss tojást egyik végén s folyassuk ki belőle a fehérjét, azután töltsük meg az üres tojást terpentinolajjal s így adjuk azt be a tehennek. Ez egyszerű s könnyen előállítható háziszserrel már igen gyakran jó eredményeket értek el.

Fiatál borjúknak gyenge zöldtakarmányt nem tanácsos adagolni, mert ez gyomor bajokat idéz elő; de ha mégis szükséges volna, hogy zöldtakarmányt is etessünk velük, úgy az első hetekben $\frac{1}{2}$ —1 kilogramm lenmagpogácsát keverjünk a takarmány közé mindaddig, míg a zöldtakarmányhoz hozzászoktak.

A szijak és börszerszámok jó karban tartása. Hogy a löszerszámot jó karban tartsuk, szükséges, hogy a szerszám kenésére használt olajba egy kevés glycerint vegyítsünk, mely a bőrt jó állapotban tartja meg s azt hajlékonyabbá is teszi. Ennek következtében a szerszám jóval tovább is tart, a mi tekintve az élléle áruezikkék magas árát, nem megvetendő megtakarítást nyújt a gazdaember sokat igénybe vett erszényének.

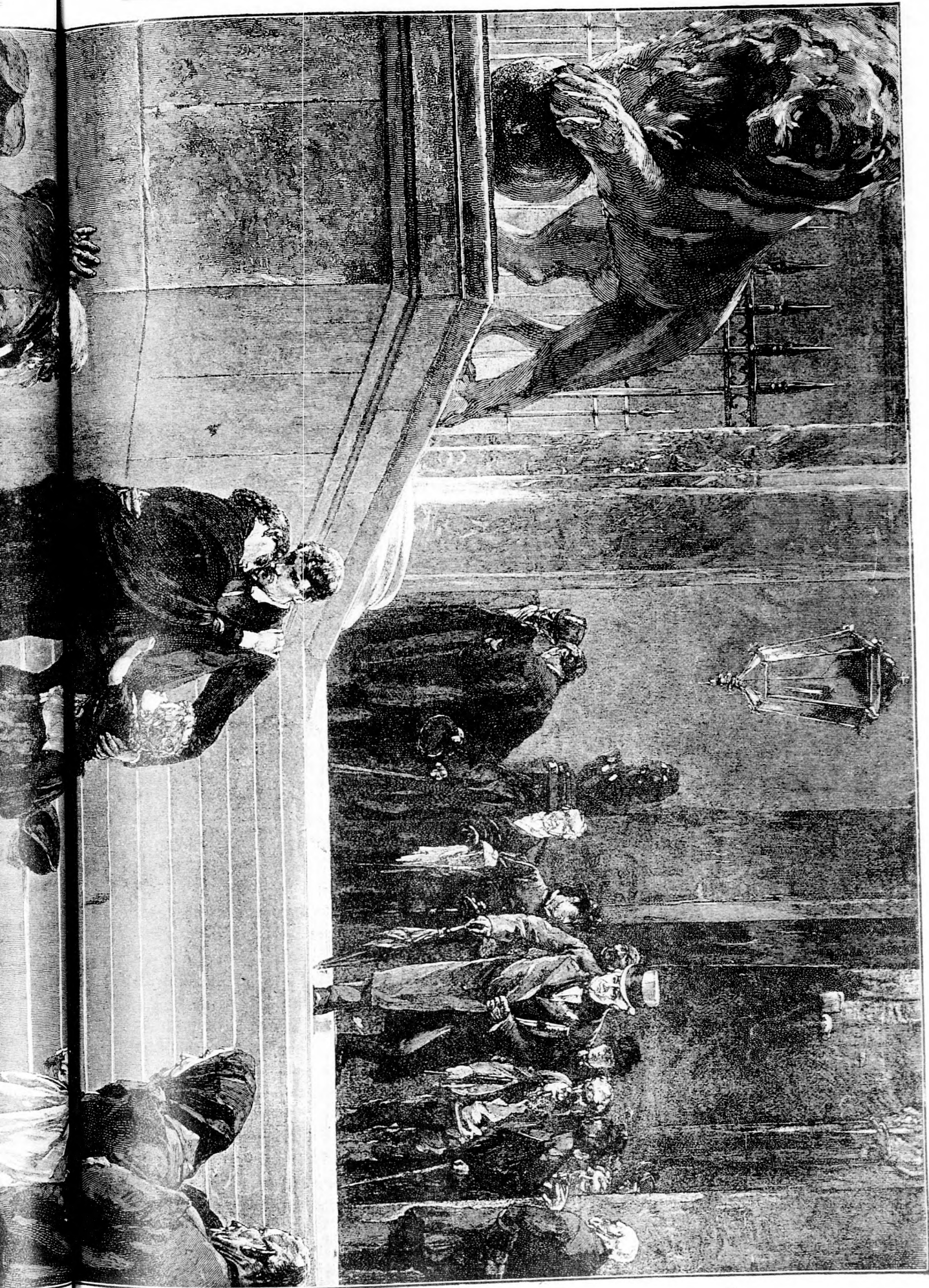
Egerek távoltartása a csüröktől és asztagoktól. Mikor a gabonát behordjuk, tartsunk készletben lehetőleg finom homokot, s miután egy szekér kévét lerakunk, öntsünk rá jókora mennyiségű homokot s ezt folytassuk mindaddig, míg a gabona 3—4 lábnyi magasságot nem ért el. Ezen eljárás bármennyire egyszerű, teljesen alkalmas az egereket végképen eltávolítani az élet körül. Midőn ugyanis ezek a gabona közé befurakodnak, mozgólódásuk által a környező gabonát szintén mozgásba hozzák, minek következtében a finom homokszemek rájuk hullanak, a mit semmikép sem tudnak elviselni s csakhamar kitarakodnak a kényelmetlen tanyából.

Darazsak pusztítása. Ha fölfedeztük a darázs-fészek helyét, azon buvóhelyek nyílásait, melyekből kiszoktak repülni, terpetinbe mártott ronggyal betömjük.

A lópokróczokat akként tisztíthatjuk meg a reátpadt piszoktól, ha egy kádba közönséges ammoniakot öntünk, e fölé aztán kiterítjük a pokróczot s azt forró vízzel leöntjük. A felszálló gőzök, melyek a pokrócz szövetét átjárják, feloldják a benne levő szennyet. Ha a gőz a pokróczot jól átjárta, meggyurjuk a pokróczot és bottal addig ütjük, míg a belőle kiszivárgó víz egészen sötét színűvé nem változik. Ezután tiszta meleg vízbe megöblögetve, kifaesarjuk a pokróczot s megszárogatjuk.

Földmentvel

* MULATTATÓ. *

Levelényi csárda mellett . . .

*Levelényi csárda mellett
Legeltetem a gulyámat,
Be-benézek egy-két pütre,
Ha a gégém csapja szárad.*

*Nem tudom én, mi hajt felé,
Lehet, hogy a szívem tája:
Vagy annak a hegedűnek
Szívéhez szöllő zokogása.*

*Annyi szent, hogy a boráért
Be nem esalna soha senki . . .
De mikor a csaplár lánya
Olyan szépen tud ölelni!*

Két kéz vezérelt . . .

*Két kéz vezérelt utaimon!¹
Az egyik bársonyos selyem,
Harmatban fürdő lilionszál,
Üde, gyöngéd, redőtelen.*

*A másikat a munka régen
Fölrerte s ez tiéd, anyám!
Napot-éjot ki összerette
Miattam élt, fáradt csupán!*

*Mig esőkba fürdetém az elsőt —
Hálából szívem törte szét . . .
Hazajöttem . . . fölrert keziddel
Gyógyítsd be, őt, lelkem sebét!*

Ugy elsír.

*Ugy elsír az a hegedű
Ha a Mócsi gyerek huzza,
Majd megszakad szegény szíve
Oly nehéz a gondja-búja.*

*Addig zokog, addig gyászol,
Mig a fáradt vonó elhal
S a temetőn több lesz majd egy
Siratatlan sírhalommal.*

Doktor Ferencz.

A keresztkoma.

Irta: Buday Barna.

Szunyogtermetű komondor szököl a viskó ajtaja előtt. Ritka szőrözetén végigszánt a deczemberi szél; szárnalmas vonítás tör ki a fagyoskodó teremtsből, hátha erre a jól-rosszul betákolt ajtó kinyílnék előtte.

Csengő-bongó szán közeledik a város felé. Szempillanat alatt megnyílik az ajtó, a támadt nyíláson kémlelődvé bujik elő két villogó szem, azután egy apró, fekete ember ugrik elő, egy kis mezítelen cigánypurdé. Fut a szán után jajveszéklő rimánkodással s követi mindaddig, mignem egy zaftos szivaresutkát hajítanak eléje. Azt felkapja; nagyot ugrik s örömeiben tulvisítja a haragos szelet.

*„Ihaj! dádé, szivaresutka,
A morénak jó van dolga!”*

Mint az ürge tünik el ismét a viskó ajtaján, diadalmasan mutatja fel a zsákmányát, de meg nem állja, hogy maga is nagyot ne szopjon rajta.

„Mit hoztál Dani? Aczi kis füstös, sáradjon el a kezséd, ha ide nem adod a beteg anyádnak A dig-hus se fogjon rajtad, ha kisopod a javát”.

Kézrekeríti az asszony a szivaresutkát s kettéharapja.

„Felit apádnak, felit anyádnak”.

Bedugja a magáét a pofazaeszkőjába s rug egyet a rongy vaczkán. Vékony virnyogás hallik ki belőle.

„Ne sirj rajkó, mindj’ megjön ázs erőm, csak est a kis bagót megrágjam. No ne sirj hát, apád is házsá jön; nagyságos ur les a kerestapád, nagyságos asszony a kerestanyád, pálinka soha el nem hagyja a kizs beleidet, bagó ki nem fogy a sádbul”.

Az ám, rajkó született a putriban, csupasz és fekete, mint a fiókvarju. Nagy gondolata támadt a cigánynak, a hogy a kis füstös a szeme elé került. Eszébe jutott a Rátkay nagyságos ur, a ki egy vadászon annyira megkedvelte az életrevaló ügyes cigányt, a hajtósereg vezérét (azon a helyen cigánynyal vadásztak), hogy attól fogva Bazsókot illette meg a bagó, a mi az öreg ur házatól ki-került.

„Upré more, megyek a nagy jó pátronusomhoz s olyan keresztkomát keritek a rajkónak, hogy a királynak sines különb”.

Várják-várják odabenn a családfőt. Egyszerre nagyot vakkant a kutya.

„Sáládj Dani, folyjon ki a semed!” De nyílik az ajtó s befordul rajta Bazsó Pali.

„Húj édes népem, örömömre jártam, nagyságos ur a keresztkománk, pálinka a kezsemben, pénz esörög a zsebemben, olyan lakzsit csapunk, nagyapátok is rókatánczot járna érte, — kuss ki béka a bélemből, bagót szántam a pofámnak — jó dóga van a cigánynak”.

*

Néhány nap mulva a lakzi után beállított a cigány az öreg Rátkay bácsihoz.

„No mi a baj, kedves keresztkomám?”

„Beteg a rájkó” szól az siránkozva.

„Thü, az nagy baj. Itt van tíz forint, hívjon orvost s mindenképpen vigyázzon, kedves komámram, hogy a rajkónk meggyógyuljon.”

„Kezsit-lábát esókolom nagyságos komámuram, testemmel-lelkemmel utána leszek.”

Egy hét mulva ismét beállított. Fájdalomtól vonagló arcán látszott, hogy rossz hírt hoz.

„Báj ván!”

„Mi rossz hírt hoz, kedves komámuram?”

„Mehált a rájkó”.

tizenöt forintot s temettesse el illendően a szegény komaasszonyt.”

„Mintha csak tulajdon sivemet temetném el.”

A legközelebbi vásáron azután szembe találkozott Rátkay uram az eltemettetnek vélt komaasszonnyal.

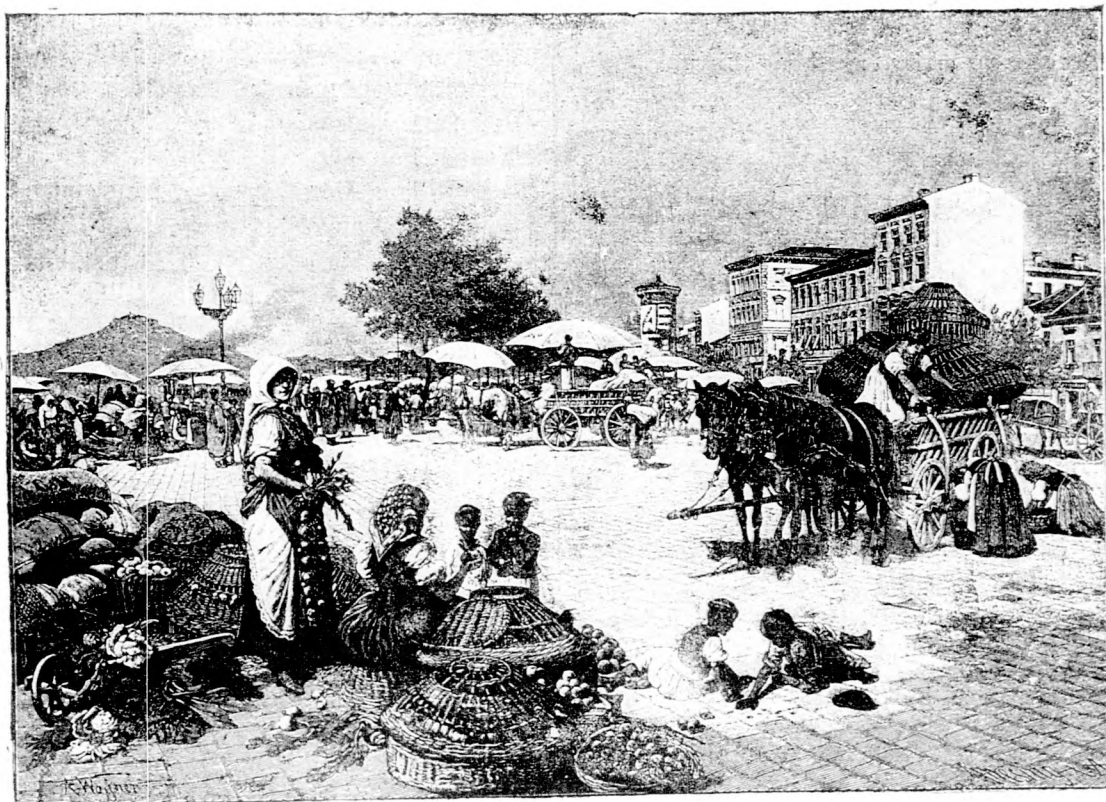
„Hát kend nem halt meg, kedves komám-asszony.”

„Dehogy haltam meg, nincs nekem semmi bajom, esókolom a lábát.”

„De a keresztfiam csakugyan meghalt.”

„Dehogy halt meg, verje meg a debla, most is itt kuksol a hátamon.”

Éppen látogatóban voltam Rátkay bácsinál, midőn a cigány ismét jelentkezett.

Pesti dunaparti piac a vásárcsarnok megnyitása előtt.

Rátkay bácsi megilletődve nyult a másik tízes után.

„Biz ez nagy csapás, hogy meghalt a kis keresztfiam, de most már legyen rajta, kedves komámuram, hogy illendően eltakarítsák”.

„Rajta lesek, esókolom a kezsit, mintha a tulajdon kezsemet temetném el”.

Rövid idő múltán megint csak előkerült a cigány.

„Nagy báj van”

„Mi az megint?”

„Mehált azs asszony s nincs pénzem hogy eltemthessem, esókolom a lábát nagyságos komámuramnak. Jáj, mi is lesz velem.”

„Hm, ha már annyira vagyunk, hát fogja ezt a

„Báj ván, — most már magam betegedtem meg, nagyságos komám uram. Aztán se kicsi, se nagy, a ki ápoljon, magámnak sincs pénzse, uton, utfélén pustulok el.”

„Hát csakugyan meghalt a komámasszony?”

„Meg bizony.”

„Meg a rajkó is meghalt.”

„De mennyire instállok.”

„Hallja-e kedves komám uram, kend mégis csak nagy gazember. Hát illik az így hazudni, kend akasztófára való, kedves komám uram? Eltakarodjon a szemem elől, drága komám uram, mert olyan huszonötöt huzatok rá, hogy arról kódul kend, kedves komám uram.”

Bánatosan ballagott el Bozsák Pali s nagyot rugott viskója előtt a kutyáján.

„Czoki kormos, kotródj innen — sép reménnyel mentem, bánatomra jöttem.“

„Üsgyé assony, vidd előlem ast a rájkot, béka nőj jön a beledben. Fordítsd ki a pofádból azt a bagót, mert elpusztítlak. Salads-e má népem! Hályog boruljon a keresztapátok semeire; ha dighus nem les estére, meglássátok milyen a haragos cigány.“

A pórlázadásról.

— Történeti kép. —

A tizenhatodik században a hatalmas ozman uralom féltelensége nem ismert határokat. Az Üdvözítő vérével megszentelt földet rabságából hiába igyekeztek Európa keresztény uralkodói kereszties hadjárataikkal fölszabadítani; a hős Hunyadi János és a lánglelkű Kapisztrán szemüket lehunyták, lelkesedésükkel, harezi bátorságuk és áldozatkészségükkel megszűntek esodákat művelni.

X. Leó pápának egyházi trónra lépte éppen a tespedésnek erre az idejére esett. Leó elhatározta, hogy a keresztény népeket fölhívja a kereszténység ellenségének leküzdésére.

A nagy föladat megoldását egy magyar nemesre, Bakócz Tamásra bizta, ki nemesak idehaza, hanem Európa egész keresztény államaiban kihirdetvén a kereszties hadjáratot, felszólította a népeket, hogy a szent-föld visszafoglalására fegyvert fogjanak.

A kereszties hadjárat tervét Magyarországon mindenki örömmel fogadta, csak Telegdi István kinestartó uramnak nem tetszett az, a ki abban a nézetben volt, hogy az egybegyülvő sereg nagyrészt munkakerülő, esavargó népből fog állani, kik terheik elől menekülnek a táborba.

Figyelmeztetése azonban gunymosolyt keltett az ajkakon. Választottak olyan hadvezért, ki a harezi téren már sikereket vívott ki, a ki ragaszkodást lelkesülést tud kelteni a kereszties seregben s azt fegyelmezni bírja. Ez a vitéz volt *Dózsa György*, a székely hadnagy, ki egy török kapitánnyal győzelmesen vívott párbajával dicsőségre és népszerűségre tett szert, alacsony, szerény köznemesi származásánál fogva közel állott a néphez, melyet vezetnie kellett.

Jól is ment volna minden; a lelkészek és szerzetesek fölhívására az egész ország megmozdult, alig egy hónap multával százezerre lehetett becsülni az összetoborzott sereget. A vagyonosabb nép azonban távortartotta magát a mozgalomtól, sőt többen jobbágyaikat erőszakos módon tartották vissza a hadjáratban való részvételtől.

Ez aztán elhintette a lázadás magvát, a mit gyarapított az is, hogy a nagy tömeg élelmezésére nem történtek meg a kellő intézkedések, a kihágá-

sok és zavargások egymásra ismétlődtek, a szervezetlen tömeg a kastélyokat és urvarházakat rabolta.

Hiába hirdették ki Bakócz Tamás és a többi országnagyok a kereszties hadsereg szétesését, nem oszlott szét az bizony, mert belekóstolt már a könnyü dologtalan élet örömeibe. A zivatart nehéz dolog lecsilapítani.

Dózsa György a vezér kitűzte a nyílt lázadás zászlaját s fölvette a pór király czímet. Az a vakmerő gondolatot táplálta, hogy a királyt elüzi, az urakat kiirtja, s az országban a népuralmat fogja megerősíteni.

Azonban a gyarló emberi elme tervez és Isten végez. Dózsa György uram sem érte meg megvalósulását. Minekutána a Tisza vidék megyéiben tatármódra mindent elpusztított, Temesvárt vette ostrom alá; Zápolyai János erdélyi csapata azonban szétszórta a pór király seregét s magát a pór királyt izzó vastrónba ültették tüzes vaskoronát tettek a fejére.

Igy bünhődött háromszáz évvel ezelőtt az, a ki a társadalmi osztályok izgatásával, lázítással igyekezett megbontani a fönnálló rendet. A mostani szuezilista vezérek fejére is ráillenek a tüzes vaskorona.

A pórlázadásnak és Dózsa György szomorú szereplésének azonban megmaradt a későbbi időkre is kiható üdvös következménye, mert a pórlázadás után összehívott országgyűlés alkotta meg a Verboezy-féle „Hármas törvénykönyv“-et, mely maig is alapja a magyar jogszolgáltatásnak.

Képeinkhez.

Fölmentve!

Föbenjáró bünnel vádolva került a vádlottak padjára a fiatal, tetterős férfi. A szerető hitves, a tisztességben megöregedett szülők, rokonok, ismerősök aggódó sóhajjal, szorongó szívvvel várták a bírák ítéletét.

Az egyén becsülete is értékes dolog, drágább a tüzfényben égő gyémántnál, a legnemesebb opálkőnél. Hát még az egész családé; egy rossz utra tévedt tagjának elkövetett büne árnyékot vet a többi családtagokra is. Rájuk olvassa a világ a szentencziát, hogy „nem messze esik az alma a fájától“. Mert furcsa fogalmat szoktak alkotni manapság az emberek egymás felől. A gyilkosnak, a rablónak atyját, hitvesét, szeretteit kerülük, legyen bár azoknak multja bármily szeplőtelen, tiszta, bármily tisztességben, munkásságban eltelt mult álljon is a hátuk mögött. Azt a megvetést, mit a rossz utra tevélyedett ember kiérdemel, megosztják — bár igazságtalanul — környezetével is. Pedig régi igaz-

ság, hogy a fiu büneért az apa nem bünhödhet. Ellenben a gazembert, a tisztességtelen manipulációkban utazó svindlert, ki gazeselekedeteit takarni tudja, ki fönnen hordja fejét, adja az urat — meg-süvegelik.

Mai képünk egy megható jelenetnek ábrázolása. A főbenjáró bünért vád alá helyezett fiatal férfiú tiszta lelkiismerete tudatában jön le a törvényház lépcsőin ítélő birái előtt, a kiknek igazságérzete fölmenté őt a súlyos vádak alól. A lépcsőn várja szorongó hitvese és ártatlan kis gyermeke, a kiket keblére ölel. A lépcső alján az ősz apa törekszik fölfelé, hogy megszorítsa fiának tiszta kezét; míg a nagymama könnyhullatások között fogadja az ismerősök jó kívánatait. A háttérben kíváncsi népek tömege szemléli a néma, s mégis megható jelenetet.

Pesti dunaparti piacz a vásáresarnokok megnyitása előtt. Az év elején megnyitak Budapesten a vásárueresarnokok s minden piaczi és utcai elárúsítást beszüntetett a fővárosi hatóság. Így is van ez rendjén, hogy az ország fővárosában — a hol gyakran fordulnak meg idegen nemzetek fiai is — rendtelenség, piszok, szemét ne legyen az utczákon, hanem külsőleg is világváros színét viselje magán a mi szép Budapestünk. Tudvalevő pedig, hogy a piaczi árusok maguk után hagyják a saláta elfonnyadt, lehullott leveleit, a tojásos kosarokból kiürítik a szalmát, a baromfiketreczekből kirázzák a hulladékot; milyen büz, milyen piszok is maradt így a tereken a piacz után mindig! Ennek az állapotnak a vásáresarnokok megnyitásával végeszakadt s a főváros hatósága az eddig piaczul használt tereket parkirozza, befásítja, hogy üdülő helyül szolgáljanak a közönségnek, másrészt pedig hogy díszül szolgáljanak a fővárosnak. Mai képünk a régi pesti dunaparti piaczot tünteti fel az ő tarka-barka vásáros népével és össze-visszaságával, — a hol ha valamit vásárolni akart az ember, néha órahosszat is elkeltett kóborolni a vásárosok zsibajgó tömegében, míg rátalált a keresett élelmi szerre. Hálsten, ez az állapot most már megszűnt, a vásáresarnokokban úgy van elhelyezve mindenféle élelmi szer, hogy ott könnyen megtalálhatja az ember azt, a mit keres és a tisztaság is mintaszerű, a miben bizony nagyon is szükülködtek a néhai való régi pesti piaczok, melyeket immár átadunk a mult emlékeinek és a feledésnek.

Apróságok.

Páris a szegényekért. London után Páris városát illeti meg az elsőség a szegényekről való gondoskodás érdemében. A Nyilvános Rejtély című egyesület Párisban a szegények számára kenyeret süttet, húst vágat, gyógyszereket készített és élelmi cikket gyűjt, mely készleteket olesó áron, esetleg részletfizetésre adja el. A részletfizetési módot leginkább

az ugynevezett szégyenlős szegények használják fel, kiknek száma Párisban épp úgy, mint Londonban vagy Berlinben folyton szaporodik. Munka és keresetképtelen szegények kenyeret és húst ingyen kapnak. Az egyesület óriás alapítványok kamataiból és a naponkint befolyó adakozásokból tartja fenn magát, de az állampénztárhoz soha sem folyamodik. Az intézet sütőháza különféle kórházaknak és jótékony egyesületeknek évenként 400 ezer frank értékű kenyeret szolgáltat. Ezt a nyilvános sütőházat már 1675-ben a „Jardin des Plantes“ városnegyedben levő Hotel Scipionban rendezték be. Itt 1856-ig csak készpénzen vásárolt lisztből süttettek kenyeret, a mikor aztán a város hatósága tulajdon költségén egy saját gőzmalmost építettett. Ennek folytán a nagyobb mennyiségben bevásárolt gabonaneműek őrlési költségei megtakarítottván, a kenyér ára minden körülmények közt egyforma maradt. Az 1870-71-iki ostromzár alatt a Nyilvános Rejtély sütőházában ugyszólván az utolsó pillanatig dolgoztak. A sütőház raktáraiban rendszeren 3000 zsáknyi liszt-készlet van felhalmozva. A mult év lefolyása alatt 4 millió 843 ezer kilogramm kenyeret süttettek, melynek két harmadát a szegények közt ingyen osztották ki, míg a többit piaczi áron alul szégyenlős szegények vették meg. Hasonlóképen vannak az egyesület mézszárszékei is berendezve, melyekben többnyire Ausztriából és Amerikából szállított jóminőségű ürü- és disznóhúst mérnek.

Tó, halak nélkül. Svájcban, Uri kantonban van egy tó, a Seelisbergi, melyben egyetlen hal sem él. A környék lakói közt egy monda van elterjedve, mely szerint időnként egy szörnyeteg jelenik meg a tó sötét hullámaiban és ez az oka, hogy abban halak nem tenyésznek. Most be akarják népesíteni a maga nemében páratlan tavat és a belügyminiszter már meg is bizta halászati szakértőjét, hogy vizsgálja meg a tót és terjeszzen elő javaslatot arra nézve, hogyan lehetne annak vizét halakkal benépesíteni.

A d o m á k.

A hála szavai.

Egy polgári kör fennállásának harmadik évfordulóját ünnepelvén, a közgyűlésen elhatározta, hogy buzgó elnökének arczképét lefesteti s az ebédlőben kifüggeszti. A közgyűlési jegyzőkönyv idevonatkozó részét aztán a lelkesült jegyző így szerkeszti meg: A közgyűlés tagjai egyhangulag elhatározták, hogy elnöküket a teremben ünnepélyesen felakasztják.

Bizonyíték.

Védő ügyvéd: Annak bebizonyításához, hogy védenczem ártatlan, nem nagy tudomány szükséges, elég egy kis tiszta ész! Biró: Mennyi idő alatt lenne képes a védő ur ezen hiányzó bizonyítékot beszerezni?

Számrejtvény.

Szádeczky Lászlóné-től.

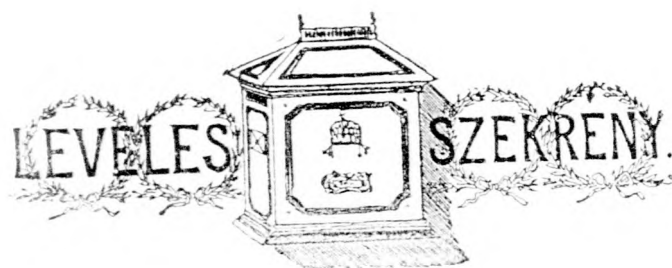
- 1, 2, 14, 8. Szeretik a gyermekek.
- 10, 11, 11. Egy fontos testrészünk.
- 4, 13, 6. Tisza mentén sokat látni.
- 7, 5, 9. Fontos kereskedelmi növény.
- 6, 8, 6, 2. Kellemetlen vendég ember és állatnak.
- 12, 8, 6, 5. Balog egyént így is hívják.
- 13, 14. Élőfa e nélkül nem képzelhető.
- 1-14. Szombat este élvezettel olvassuk.

Lapunk múlt számában közölt számrejtvény megfejtése:

„Isten, király, haza, ez legyen jelszavad”.

Helyesen fejtették meg: Ifj. Bolla István, Bellák János, Szádeczky Lászlóné, Nagykaszap Kálmán, Gombkötő N. János, Lukácsi Béla, Lukácsi István, László János, Balogh N. Péter, Erdős Károly, Róth Alajos, Rákosi Vince, Kovács Albert, Huszti János.

Lapunk 28-iki számában megjelent számrejtvényt utólagosan még helyesen fejtették meg: Nagykaszap Kálmán, Ifj. Bolla István.

W. J. M. B. Kiállított gyümölcsfácskáját a bíráló-bizottság megbírálta és mint a díjazásokról szóló hivatalos kimutatás bizonyítja. „Haladásért” elismerő oklevelet is nyert. Ezek az oklevelek most vannak készülöben úgy, hogy az öszre meg is fogja kapni. Így tehát ebben az ügyben S. G. csoportbiztos urhoz nem is szükséges fordulnia.

Trencsény István urnak. A kéreztett ur nemesi címérét és rajzát az utánjárás daczára sem tudtuk felkutatni.

T. I. urnak Lajosmizsén. A permetező beszerzése végezt forduljon a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetéhez (Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.)

Csopor Imre urnak. Ha a beküldött talány jó, akkor közölni fogjuk, de a sorrendet meg kell tartanunk.

Ó-kanizsai gazdakör. Ha valaki jegyzői vizsgát akar tenni, legalább hat polgári, vagy gymnaziumi osztályról kell bizonyítványt felmutatnia, továbbá egy évig kell valamely község jegyzői hivatalában a szükséges gyakorlati ismereteket elsajátítani. 22 éves kora előtt senki sem tehet jegyzői vizsgát.

Horváth János urnak, Orosztony. Sorsjegyei sorozat-számaát megírta, de a sorsjegyek nevét elfeledte megírni, pedig így nem tudunk utána nézni, hogy vajjon nyert-e.

Muity Antal urnak. A hirt fel fogjuk használni. A könyvet elküldi utánvét mellett a nevezett könyvkereskedő, ha egy levelezőlapon hozzáfordul.

Unger Kornél urnak. A hangyákat Thanatonnal való permetezéssel pusztíthatja sikerrel. A Thanaton kapható a m. kir. központi dohánykivitelési r.-társaságnál (Budapest, Nagy-korona-utca 14). Száz liter vízbe kell egy liter Thanaton, melynek magyar neve a jövedék jóvoltából: dohánylugviz-kivonat. Kobány Mihály ur hollétét nem kutathatjuk.

Torkos János urnak. A mézbor és mézsör készítéséről legközelebb írni fogunk. A másik kérdésére jövő számunkban válaszolunk.

Sorsjegyekről. B. K. urnak. Szádobos. Unger Kornél urnak, Betán Elek urnak Szt.-Istvánd. Sorsjegyeik nem huzattak ki. — Több sorjegy iránti tudakozódásra a jövő számunkban válaszolunk.

Kis luteri húzása.

Július 17.

Budapest	66	65	84	87	37
Trieszt	34	82	72	15	25

Július 21.

Prága	14	47	65	17	34
Nagy-Szeben	24	18	38	90	82

Budapesti piaci árak.

Budapest, július hó 24-én.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavulék* 9.20 frttól 9.65 frtig, *pestvulék* 9.15 frttól 9.60 frtig, *fehértulék* 9.15 frttól 9.60 frtig, *bácskai* 9.25 frttól 9.70 frtig, *bánási* 8.95 frttól 9.60 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.75 frttól 7.00 frtig.

Árpa: *takarmány* 60—62 kg. 5.00 forinttól 5.35 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.10 frttól 5.80 frtig, *sőrfőzeli* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.60 frttól 6.15 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 4.03 frttól 4.04 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	15.20	14.80	14.50	14.20	13.70	13.30	12.30	11.20	7.50

Buzakorpa, finom 3.20-3.25, durva 3.10—3.60 frtzsákkal együtt

Egyéb magvak: *mák* 14—16 frt; *bab* fehér nagyszemű 5—14 frt, *apró* 7—12 frt, *tarka* 8—12 frt, *lenese* 7—10 frt, *borsó* héjas 7.50—12 forint, *köles* 4.10—4.50 frt, *kenyermag* 6.75—7.25 frt, *repce* 11.80—12.20 frt. mm.-ként.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökör* 200—360 frtig; *középmínőségű* 250—290 frtig; *gyenge minőségű* 200—245 frtig; *hízott magyar és tarka ökör* jobb minőségű mm.-ként élőszúlyban 26—32 frtig, *hízott magyar és tarka ökör* középmínőségű 25—26 frtig. *Fejős tehén,* magyarfajta 70—120 forintig, *tarka* 90—150 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszúlyért fizetnek minőség szerint 30—44 krt. *Vágott borjú* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 40—45 kr.

Juhvásár: *hízott ürü* páronként 18.00—22.00 frt, *feljavított juh* 11—13 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszúlyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 46—48 frt., vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóg 46—48 frt.

Baromfivásár. *Lud,* sovány, páronként 1.60—2.00 frtig, *kacs* 2.00—2.50 frtig, *tyúk* 95—1.40 frtig, *csirke* 40 kr.-tól 110 krtig, *kaplan* 1.60—2.80 frtig, *pulyka* 1.50—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Régi széna* 2.40—3.50 frt, *muhar* 2.30—2.70 forint, *zsupszalma* 2.35—2.60 frt, *alomszalma* 1.50—1.70 frt.

Vegyesek. *Tojás* 100 db. 2.00—2.20 frt. *Szalonna* 50—52 krajczár. *Vaj* Ia. 70—90 kr., IIa. 60—75 kr. *Olvasztott vaj* 70—100 kr. *Méz* sárga esurgatott 28—32 kr. *Burgonya* sárga 2.50—3.50, rózsza 1.40—2.00, közönséges 70—80 kr., *paprika* 30—52 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Bőrök. *Ökörbőr* száraz 100 kgr.-ként 77—84 frtig, *tehénbőr* száraz 72—84 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 29—44 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—49 frtig. *Juhbőr,* gyapjas, páronként 343—360 kr.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen **arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet**, melyek anyag, kivitel s olesó áraknál fogva az összes eddigi konkurencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,
cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle Un'cum Drill** rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál
MELICHÁR FERENCZ
cs. és kir. szab. vetőgépgyára.
BUDAPEST,
VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

STOWASSER J.
császár és királyi udvari hangszerész
Budapest, II., Lánczhid-utca 5.

Saját gyártmányú fuvó, vonó és ütőhangszereiről ezimboldmairól és mechanikai zenélő-műveiről nagy képes árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve megküldetik.

Elpusztíthatatlan erős orgona-harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Zenekarok felszereléséhez szükséges fuvó, és vonóhangszerek előnyös fizetési feltételek mellett a legjutányosabb árban szállítatlak.

A cs. és kir. közös hadsereg, valamint a m. kir. honvédség zenekarainak egyedüli szállítója.

Kurcz Lipót és Társa
photocinkografiai műintézete
BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt **Clichéket** chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. útján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok
photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

• Vidéki megrandelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év közt időre **kasszpenzben**. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. **Lebonyolítás leg-rövidebb idő alatt.**

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intezetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által nemkülönben ajánlata van.

GRAEPEL HUGO
gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet
Budapesten, V. ker., Külső váczi-út 46. szám.
Marshall Sons & Co. Lmtd
angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle **gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,** szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal, szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vāmörlo-malmok teljes berendezését és takarmánykamrák felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ORSZAGOS MAGYAR
KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf. Bujanovics Sándor, Dessevffy Aristid, Komjathy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szónyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szónyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megalégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fe a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány- és szalmás eleséget

tűzkár ellen a szövetkezet

tetemesen olcsóbban

biztosítja, mint a hazánkban működő bármely más biztosító intézet.

☛ Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság **Buda-
pesten**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügy-
nökségek**.

Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek minden év folyamán két sorozatban július és szeptember hónapokban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utcza 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a

VERMOREL-féle
„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN“ 1 frt 15 kr. kilgrammja, 1 frt 10 mmként.

Aussigi „RÉZGÁLICZ“ 30 frt mmként.

„RAFFIAHÁNC“ 42 kr. kilgrammja, 40 frt mm.

A tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni. ☛

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert kiténő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körut 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.